

[Jensen-Broby.]

Nr. 145 forkastes — hvad vi ønsker —, bliver der ingen Tagsten at sælge til Brug for Christian IX's Palæ; men hvis Ændringsforslaget vedtages, kan vi ikke have noget imod, at disse Tagsten anvendes paa Christian IX's Palæ. Derfor retter jeg min Udtalelse fra før derhen, at hvis vi ikke opnaar Forkastelse af Ændringsforslag Nr. 145, kan vi stemme for, at Tagstenene anvendes paa Christian IX's Palæ.

J. S. Foget: Naar man i de senere Aar er kommet meget paa Landet og har set den ene Landbrugsejendom efter den anden faa gennemhullet Tag og set, at adskillige Landmænd ikke har Penge til at holde deres Tag i Orden, saa forekommer det en rent ud sagt latterligt, at man herinde ikke nøjes med et almindeligt godt, solidt Tag, men at man oven i Købet skal have Kobbertag. Jeg gad vide, hvorledes den højtærede Indenrigsminister vil forsvare det, naar han kommer ud til sine Husmandsvælgere, der i denne Tid døjer stærkt med at holde blot et almindeligt Tag paa et almindeligt Husmandshus. Jeg gad vide, hvorledes Indenrigsministeren vil forsvare, at man bevilger 150 000 Kr. til at lægge Kobbertag paa i Stedet for et almindeligt, godt, solidt Tag. Vi vil stemme imod med al den Kraft, vi overhovedet formaar.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Da der her er Tale om en Forhøjelse af en Bevilling, som den høje Rigsdag tidligere har givet, vil jeg gerne knytte et Par Bemærkninger dertil.

Jeg skal minde om, at Udgangspunktet for hele denne Sag var, at der rejste sig en Stemning for ... (*Korsgaard:* Svag!) ... Nej, en ret udbredt Stemning for, at den Tanke, der laa bag, da Christiansborg byggedes, at der skulde lægges Kobbertag paa, nu førtes ud i Livet. Naar det ikke skete i sin Tid, skyldtes det de vældige Priser, som Kobber dengang var i, og da man nu befinder sig paa et Tidspunkt, hvor Kobberprisen var forholdsvis lav, rejste der sig altsaa i visse Dele af Befolkningen en Stemning for, at nu skulde det ske.

Jeg kan i og for sig ikke se, at der er noget for Staten nedværdigende i, at de Mennesker, der fik denne Opfattelse, viste deres Offervilje ved at yde Penge dertil. Jeg skal ogsaa sige, at der ikke er nogen som helst Grund til at betegne denne Indsamling som en Fiasko, idet Forholdet var det, at det Maal, man satte sig, da Indsamlingen

begyndte, var at naa til at kunne belægge de øverste Tage med Kobber paa samme Maade, som der var Kobberbeklædning paa Ridebanebygningerne, medens der ikke var Kobberbeklædning paa Ridebanebygningernes Mansard.

Der indkom netop et Beløb, 150 000 Kr., som var tilstrækkeligt til at naa det Maal at lægge Kobber paa den øverste Del af Christiansborg-Tagene, men da jeg derefter havde en Forhandling med Finansudvalget, fremkom der i Finansudvalget Ønske om, at man skulde benytte Lejligheden til samtidig at kobberdække Mansarden, og derefter bevilgede Rigsdagen 80 000 Kr. dertil. Det skete selvfølgelig paa mit Ansvar, idet jeg fra den kgl. Bygningsinspektør havde forelagt Finansudvalget Meddelelse om, at det samlede Beløb, det her drejede sig om, vilde blive 230 000 Kr., altsaa en Bevilling fra Staten paa de 80 000 Kr.

Der var imidlertid — det maa jeg her erkende — sket en beklagelig Beregningsfejl, saa det har vist sig, at dette Beløb ikke slaar til. Den kgl. Bygningsinspektør har over for mig forklaret det paa den Maade, at han ikke i sine første Beregninger havde taget tilstrækkeligt Hensyn til, at Arbejdet skulde foregaa i saa stor Højde, og derfor vissé Lønninger var højere end almindeligt, og endvidere ikke taget Hensyn til, at Arbejdet omkring Tagenes Kvistpartier frembyder særlige Vanskeligheder, ligesom man ved nærmere Overvejelse mente, at det var nødvendigt, at der paa Christiansborg blev opsat et Snegitter, hvad der ogsaa vilde koste noget.

Gangen i Sagen har derefter været den, at jeg har henvendt mig til Finansudvalget og givet Udtryk for, at herefter var det vel rimeligst, at man holdt sig til den begrænsede Opgave, som man oprindelig havde sat sig, og at man ventede med Mansardpaalægningen, indtil de fornødne Penge maatte være kommet til Stede, eventuelt ved Fortsættelse af Indsamlingen, idet jeg i øvrigt her gør opmærksom paa, at det fornødne Kobber til hele Belægningen var købt og købt til en meget lav Pris, saadan at dette Kobber i Dag repræsenterer meget store Værdier ud over den, som man har købt det til. Fra forskellige Sider har den Opfattelse imidlertid stadig været fremherskende, at naar man gik til Kobberdækning af den øverste Del af Christiansborg, burde man samtidig gøre det vedrørende Mansardetagen, og det er da det, der nu stilles Forslag om.

Den Udtalelse, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby an-